

**AKADEMIA E STUDIMEVE ALBANOLOGJIKE
INSTITUTI I HISTORISË**

Tiranë, 26 dhjetor 2023

**RAPORT VJETOR I INSTITUTIT TË HISTORISË PËR VITIN 2023.
PARASHIKIMIN E VEPRIMTARISË PËR VITIN 2024**

Viti 2023 ka qenë një vit i vështirë për aktivitetin shkencor dhe institucional të Institutit të Historisë. Në maj 2023 Këshilli i Ministrave miratoi vendimin 338/2023 për shkrirjen e Akademisë së Studimeve Albanologjike dhe riorganizimin e instituteve pranë Akademisë së Shkencave. Vendimi nuk pati impakt në kalendarin vjetor shkencor dhe as në punën kërkimore individuale të studiuesve të IH, por në klimën e përgjithshme të aktivitetit, zhvendosjen e vëmendjes publike tek debati mbi impaktin e mbylljes së ASA dhe shqetësimet mbi lirinë akademike dhe ardhmërinë e instituteve. Deri në analizën vjetore të Institutit të Historisë, zhvilluar më 26 dhjetor 2023, ende nuk ishte miratuar VKM përkatëse, e cila do të duhej të ligjërojë institutet si njësi kërkimore afatgjatë, në kuadrin e legjislacionit rregullator të Akademisë së Shkencave.

Procesi i transferimit të instituteve të ASA tek ASH përfundon më 31 dhjetor 2023, por vonesat e krijuara, paqartësitë ligjore dhe mungesa e transparencës dhe e konsultimit midis institucioneve solli klimë të tensionuar dhe konfuzion, pengesa dhe vonesa në ushtrimin e funksioneve të ASA, ku Instituti i Historisë bën pjesë. Po ashtu aktiviteti i Institutit dhe disa aspekte të lirisë akademike u vunë nën presion publik përmes deklaratave të zyrtarëve mbështetës të mbylljes së ASA, si dhe shpesh edhe nga struktura burokratike brenda ASA. Pafuqia e strukturës drejtuese në ASA për të administruar, shpërndarë dhe promovuar botimet cilësore të Institutit të Historisë, si dhe tendenca të njëjta edhe nga institucione të rëndësishme, përfshirë Ministria e Arsimit dhe e

Rinisë, përbëjnë një nga pengesat në punën dhe aktivitetin e Institutit, pengesë që nuk ka ende garanci se do të evitohen në të ardhmen me kalimin nën Akademinë e Shkencave.

Pavarësisht nga situata e krijuar Instituti i Historisë si institucion dhe stafi kërkimor i IH i jetësuan të gjitha aktivitetet e planifikuara gjatë vitit 2023 dhe arritën të kenë arritje profesionale në angazhimet e tyre kolektive dhe individuale.

Konkretisht,

- I. Gjatë vitit 2023 Instituti i Historisë përfundoi përgatitjen dhe publikoi pesë vëllimet **“Historia e shqiptarëve gjatë shekullit XX”**, botimi më i rëndësishëm në fushën e historisë gjatë më shumë se dy dekadave. Botimi përbën arritje shkencore të stafit aktual të IH, ekipit realizues të drejtuar nga Prof. Beqir Meta, të rreth 40 studiuesve të përfshirë në procesin e shkrimit dhe redaktimit të vëllimeve, si dhe të vetë ASA, si institucioni kryesor në vend në fushën e studimeve albanologjike. Botimi u prezantua më 30 tetor 2023 në prani të studiuesve të historisë, stafit akademik dhe bashkëpunëtorëve. Në ceremoni mori pjesë dhe përshëndeti edhe Presidenti i Republikës z. Bajram Begaj.
- II. Gjatë këtij viti **12 kërkues shkencorë** në Institutin e Historisë patën në dispozicion dhe shfrytëzuan fonde financiare për kërkim shkencor në arkivat e vendeve të ndryshme (**Itali, Britani, Turqi, Serbi, Bullgari, Kroaci, etj**), ose për pjesëmarrje dhe promovim shkencor në konferenca ndërkombëtare në vende të ndryshme (Austri, Francë, Britani, Kroaci, Greqi, Turqi, Itali, etj). Financimi u mundësua në kuadër të jetësimit të fazës së parë të projektit “Historia përmes dokumenteve: Fonde të reja për Shqipërinë, kërkim dhe promovim”, miratuar nga Bordi i Administrimit në ASA.
- III. IH përgatiti, përpunoi dhe **publikoi online faqen e re të “Studime Historike”, (<https://ih-revista.edu.al/>)** revista kryesore shkencore në studimet historike në Shqipëri. Publikimi u shoqërua me plotësimin e kriteve të indeksimit, përpunimin e të gjithë numrave të revistës nga 1964 dhe në vijim, si dhe hyrjes në fazën e aplikimit për SCOPUS.
- IV. Instituti regjistroi një numër të lartë botimesh profesionale, përfshirë edhe botime jashtë vendit, si dhe pjesëmarrje në projekte ndërkombëtare. Gjashtë studiues realizuan kapituj të posaçëm në vëllimin V të Historisë, i cili botohet duke sjellë kontribute që mbulojnë për herë të parë periudhën 1945-2000. Paralelisht Instituti botoi 4 monografi, disa të tjera janë në procesin përmbyllës, ndërsa të gjithë studiuesit raportuan vijimin e punës kërkimore për monografitë në proces në përputhje me periudhën kalendarike të kontratës. IH botoi gjithashtu 9 vëllime dokumentare lidhur me periudha të ndryshme historike (vitet 1913-1914, vitet 1950-1951, si dhe 1990), si dhe dy botime të akteve të konferencave shkencore.

PËRMBLEDHJE E PRODUKTIT SHKENCOR

Tabela më poshtë paraqet në formë statistikore produktet shkencore kryesore të stafit të Institutit të Historisë gjatë vitit 2023. Pjesë e tabelës nuk janë aktivitete institucionale dhe dytësore të secilit studiues, si dhe angazhime të tjera që vijnë në kuadër ndërinstitucional, ndërkombëtar, si dhe në komisione, grupe pune dhe redaksi botimesh në Shqipëri, Kosovë, etj.

BILANCI STATISTIKOR I BOTIMEVE 2023	NUMËR
BOTIM SPECIAL: HISTORIA E SHQIPTARËVE GJATË SHEKULLIT XX	I, II, III, IV, V
MONOGRAFI TË BOTUARA	4
MONOGRAFI NË PROCEDURË VLERËSIMI	1
MONOGRAFI NË PROCES	16
VËLLIME DOKUMENTARE / PËRKTHIME TË BOTUARA	9
KRITIKË DHE REDAKTIME SHKENCORE	35
REFERIME NË KONFERENCA SHKENCORE NDËRKOMBËTARE (BE +)	15
REFERIME NË KONFERENCA DHE AKTIVITETE SHKENCORE KOMBËTARE	19
REFERIME NË KONFERENCA DHE AKTIVITETE SHKENCORE (KOSOVË/MAQEDONI V/MALI I ZI)	29
BOTIME NDËRKOMBËTARE (KAPITUJ LIBRI)	2
ARTIKUJ SHKENCORË (VENDET E BE/OECD)	8
ARTIKUJ / KUMTESA NË “STUDIME HISTORIKE” / “ALBANIAN STUDIES”, “KOSOVA”	23
RECENSA SHKENCORE (BOTIME)	8

PARAQITJA E AKTIVITETIT SHKENCOR DHE PROFESIONAL TË INSTITUTIT TË HISTORISË (2023)

Aktiviteti i Institutit të Historisë është i bazuar në aktet rregullatore të brendshme (Rregullore e Institutit dhe Statuti i ASA), si dhe kategorizimi i botimeve dhe aktivitetit shkencor (MASR). Bazuar në këto kritere më poshtë paraqiten në formë më të detajuar bilanci i punës i stafit kërkimor të Institutit të Historisë.

A. KËRKIMI SHKENCOR

I. PJESËMARRJE NË PROJEKTE SHKENCORE

A. *Projekte të mbështetura nga Programi Kombëtar për Kërkim dhe Zhvillim shkencore kolektive (PKKZh – AKTI), nga Protokolle të bashkëpunimit Shkencor dhe Teknologjik dypalësh (MASR dhe AKTI) dhe programe të tjera (Cilësi dhe Barazi në Arsim, Banka Botërore dhe MAS, etj.)*

PROJEKTE MADHORE STUDIMORE

I. **Projekti shkencor: *Historia e shqiptarëve gjatë shek. XX*”, Vëllimi V**

- **Sonila Boçi.** *Ka shkruar pjesën për marrëdhëniet shqiptaro-italiane gjatë viteve 1960-1990 (34 faqe).*
- **Afrim Krasniqi.** *Ka shkruar kapitullin për periudhën 1986-2000 (62 faqe), si dhe është recensues i vëllimit V.*
- **Hamit Kaba.** *Ka shkruar kapitullin “Marrëdhëniet e Shqipërisë me SHBA, Britaninë e Madhe, Francën dhe Republikën Federale Gjermane (1949) 1945-1990” (65 faqe).*
- **Ylber Marku.** *Ka shkruar pjesën “Raportet e PPSH me grupet marksiste-leniniste e me organizatat e tjera të ngjashme”, (17 faqe).*
- **Beqir Meta.** *Ka kryer redaktimin shkencor dhe përgatitjen për botim të vëllimit V, si dhe ka shkruar pjesë të veçanta të tij.*
- **Erjon Papagjoni.** *Ka përgatitur “Komuniteti ortodoks dhe pushteti komunist” (6 faqe).*

II. **Projekti i Akademisë së Shkencave: *Historia e shqiptarëve gjatë shekullit XX*, vëllimi IV.** (jashtë planit të punës). Puna ka filluar në maj të vitit 2021 dhe pritet të përfundojë gjatë vitit 2024.

- **Beqir Meta, Ledia Dushku, Sonila Boçi, Hamit Kaba dhe Edon Qesari** kanë vijuar punën për shqyrtimin e burimeve dhe kanë shkruar pjesën e mbetur të materialit, sipas kontratave përkatëse.

III. Projekti i Institutit të Historisë “Ali Hadri”: ***Historia e Kosovës*** vëllimi III, IV.

- **Beqir Meta, Hamit Kaba, Afrim Krasniqi** kanë vijuar punën për shkrimin ose redaktimin shkencor të dy vëllimeve, sipas kontratave përkatëse.

PROJEKTE ME UNIVERSITETET NDËRKOMBËTARE

1. Marrëveshje 5 vjeçare me **Qendrën e Studimeve Ndërdisciplinore / Shkolla Doktorale në Universitetin e Oradeas në Rumani.**
2. Marrëveshje bashkëpunimi 5 vjeçare me universitetin **“Aldo Moro”, Bari, Itali**, lidhur me kërkime shkencore, shkëmbime dhe botime. Koordinator Edon Qesari.
3. **Ylber Marku** fitoi projektin shkencor *“Serving the revolution: educational networks in communist Albania”*, si pjesë e Horizon Europe Marie Skłodowska-Curie Actions ose HORIZON-MSCA-2022-PF-01-01 nw Universitetin Ludwig Maximilian në Mynih.
4. **Ardian Muhaj.** *“From the Middle Ages to the Modernity. Historical, Cultural And Linguistic Relations Between Albanians and Romanians”*. Libër studimor në proces, bashkëeditor, botim i Peter Lang, në bashkëpunim me Balkan History Association, Rumani.
5. **Edmond Malaj.** Georg Stadtmüller, *Hulumtime për historinë e hershme të Shqipërisë.* Përgatitja me Albert Ramaj. Bashkëpunim me Albanisches Institut, Zvicër.
6. **Edmond Malaj.** Peter Bartl, *Studime dhe Materiale për historinë e Shqipërisë.* Përgatitja në bashkëpunim me Albert Ramaj. Bashkëpunim me Albanisches Institut, Zvicër.
7. **Romeo Gurakuqi** vijon të jetë i përfshirë në një fellowship program në London School of Economics, Britani e Madhe.
8. **Ardian Muhaj.** Pjesëmarrje në disa sesione online të Akademisë Portugeze të Historisë në përputhje me statutin e përditësuar të kësaj akademie mbi pjesëmarrjen e anëtarëve përmes platformës online.

PROJEKTE NË BASHKËPUNIM ME PARTNERËT E INSTITUTIT TË HISTORISË

Instituti i Historisë realizoi me nismën e vet ose në partneritet, disa konferenca shkencore. Konkretisht,

- I. Dhjetor 2023. Konferencë shkencore **“Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939”**, organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT).
- II. Tetor 2023. Konferencë shkencore **“Konferenca e Londrës dhe shqiptarët”**, organizuar nga Instituti i Historisë Kosovë në bashkëpunim me Institutin e Historisë në Tiranë
- III. Shkurt 2023. Konferenca shkencore mbi **15 vjetorin e Pavarësinë e Kosovës**, organizuar nga Instituti i Historisë “Ali Hadri” në Kosovë në bashkëpunim me Institutin e Historisë;
- IV. Maj 2023. Konferencë shkencore **mbi rolin e gruas në historinë e re të Kosovës**, organizuar nga IH Kosovë në bashkëpunim edhe me IH në Tiranë.
- V. Shkurt 2023. Tryezë debati mbi botimin e IH **“Shteti dhe komunitetet fetare”**;
- VI. Mars 2023. Simpozium mbi **botimet kryesore mbi Skënderbeun**, nismë e departamenteve të Mesjetës në IH në Tiranë dhe IH në Kosovë.

- VII. *Nëntor-dhjetor 2003*. Cikël me 8 leksionesh të hapura me disa studiues të historisë nën titullin **“Në Flakë të Revolucionit 1960-1970”**, të ideuara prej tij dhe të organizuara nga Ylber Marku, departamenti i historisë bashkëkohore në bashkëpunim me Dr. Jonida Gashin, përgjegjëse e departamentit të studimit të artit pranë Institutit të Antropologjisë Kulturore.

PROJEKTE NË TË CILAT ANËTARËT E DEPARTAMENTIT JANË PJESË:

1. **I gjithë stafi i studiuesve** është pjesë e projektit **“Historia përmes dokumenteve 2023-2025”**, financim i ASA me vendim të Senatit dhe Bordit të Administrimit.
2. **Afrim Krasniqi** është angazhuar për pjesën historike në projektin e modernizimit të **Muzeut Kombëtar**. Produkti shkencor është dorëzuar, në pritje për fillimin e restaurimit të plotë.
3. **Beqir Meta, Afrim Krasniqi dhe Hasan Bello** janë angazhuar në projektin e KAS mbi dokumentet historike, **Shteti dhe komunitetet fetare 1945-1990**. Dy vëllime janë botuar, vijon botimi III.
4. **Eduart Caka**. Në kuadër të projektit **“Një studim mbi strukturën politike, ekonomike, demografike, kulturore e fetare të sanxhakut të Elbasanit për shek. XVI”**, mbështetur nga AKKSHI dhe TUBITAK, ka kryer ekspedita arkivore dhe kërkimore terren në Stamboll, Krujë, Durrës, Kavajë, Peqin, Rogozhinë, Elbasan e Librazhd.
5. **Gjon Boriçi** është angazhuar në projektin **“Tirana në sytë e Sigurimit të Shtetit”** në bashkëpunim me AIDSSH, Bashkia e Tiranës. Ai ka përgatitur dhe prezantuar studimin analiza të dy dosjeve, dërguar për botim tek AIDSSH.

C. STUDIME DHE BOTIME (MONOGRAFI)

Gjatë vitit 2023 Instituti i Historisë ka kryer dy monografinë kuadër të ASA, një jashtë saj ose një monografi produkt doktorat në Institutin e Historisë:

1. **Artan Hoxha. Sugarland: The Transformation of the Countryside in Communist Albania** (Budapest-New York: CEU Press, 2023);
2. **Gjon Boriçi. Fillimet e marrëdhënieve politiko-ekonomike shqiptaro-kineze, 1954-1960**, (Tiranë: GEER & ASA, 2023);
3. **Romeo Gurakuqi. Shqipëria dhe Tokat e Lirume, 1939-1946, Revised Second Edition** (Tiranë: Jozef, 2023)
4. **Etleva Smaçi. Shqipëria në Traktatin e Varshavës (1955- 1968): mite dhe të vërteta**. UET Press, 2023. (botuar doktoraturën e mbrojtur në IH/ASA).

C.1. STUDIME TË BOTUARA JASHTË (KAPITUJ LIBRI)

1. **Afrim Krasniqi. *Kosovo and Albania, a special relationship***. Retrospectives and Challenges Toward the Future, pg. 55-75, in Lika, L. (Ed.). (2023). *Kosovo's Foreign Policy and Bilateral Relations* (1st ed.). Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781003371588>
2. **Afrim Krasniqi. *Albania's parliamentary administration***, in: *The Routledge Handbook of Parliamentary Administrations* Routledge, London. 2023,
<https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9781003181521-40>

C.2. MONOGRAFITË NË PROCES

Bazuar në kontratat e punës dhe vendimmarrjet e Këshillave Shkencorë në vite, stafi kërkimor në IH ka vijuar angazhimet për monografite shkencore tri prej të cilave janë parashikuar të botohen gjatë vitit 2024.

Konkretisht,

1. **Afrim Krasniqi** ka vijuar punën për monografinë ***Shqipëria 1986-1992: nga izolimi absolut drejt një shoqërie të hapur***.
2. **Albana Mema** ka vijuar punën për monografinë ***Emigracioni politik shqiptar në vitet 1925-1939***.
3. **Alvin Saraçi** ka vijuar punën për monografinë ***"Konsullata veneciane e Durrësit dhe tregtia me Venecien në gjysmën e parë të shek. XVIII***.
4. **Ardian Muhaj** ka vijuar punën për monografinë ***Marrëdhëniet shqiptaro-angleze nga shekulli XIII deri në fillimin e shek. XX"***,
5. **Artan Hoxha** ka vijuar punën për studimin ***E kuaja dhe e zeza: ateizmi, feja dhe moderniteti në Shqipërinë komuniste***.
6. **Beqir Meta** ka vijuar punës për monografinë ***Minoritetet në Shqipëri 1925-1939, vëll. II)***.
7. **Edmond Malaj** është në fazën fundore për monografinë ***Shqiptarët dhe Republika e Raguzës në Mesjetë***.
8. **Edmond Malaj** ka vijuar punën për monografinë ***Shkodra në Mesjetë***.
9. **Edon Qesari** ka nisur punën për monografinë ***Shqipëria dhe Italia mes Luftërave Botërore: shkëmbime sociale dhe qarkullime kulturore mes dy brigjeve***.
10. **Eduart Caka** ka vijuar punën për monografinë ***Elitat lokale në Shqipëri gjatë shekujve XV-XVII***.
11. **Erjon Papagjoni** ka vijuar punën për monografinë ***Komunitetet fetare në Shqipëri: marrëdhëniet me shtetin dhe mes tyre (1920-1939)***.
12. **Hasan Bello** ka punuar për monografinë ***Arsimi dhe institucionet e huaja arsimore në Shqipëri (shek. XIX-1912)***.
13. **Gjon Boriçi** ka punuar për variantin final të monografisë ***Vendosja e regjimit komunist***

në Shqipëri nëntor 1944 - dhjetor 1949.

14. **Hamit Kaba** ka vijuar punën për studimin ***Shqipëria në orbitën e Bashkimit të Republikave Socialiste Sovjetike (BRSS) 1945-1961***.
15. **Ledia Dushku** ka vijuar punën për studimin ***Aspekte të pavarësimit, shtetformimit dhe shoqërisë shqiptare (1912-1914)***.
16. **Romeo Gurakuqi** ka punuar rreth studimit ***Marrëdhëniet shqiptaro-britanike 1946-1954***;
17. **Sali Kadria** ka vijuar punën për monografinë ***Zhvillimet politike në Shqipëri (1928-1939)***.
18. **Sonila Boçi** ka vijuar punën me studimin ***Nga rivalë politikë në armiq: metamorfoza e marrëdhënieve midis PKSH dhe Ballit Kombëtar (1942-1944)***.
19. **Ylber Marku** i është bashkuar Departamentit në 1 qershor 2023 dhe ka filluar punën për studimin ***Në shërbim të revolucionit: rrjetet arsimore dhe të ekspertizës në Shqipërinë komuniste***.

D. PËRGATITJE DHE REDAKTIM SHKENCOR I AKTEVE DHE PËRKTHIME/EDITIME

1. **Afrim Krasniqi**. *“Historia dhe historiografia: refleksione mbi Shqipërinë e viteve 1945-1990”*. Akte të konferencës shkencore ndërkombëtare (ASA / KAS, 2023) ISBN 9789928394323
2. **Afrim Krasniqi**. *“Marrëdhëniet shqiptaro-amerikane gjatë shekullit XX”*, akte të konferencës shkencore ndërkombëtare, përgatitur dhe parathënie, ASA, 2023. ISBN 9789928394217
3. **Afrim Krasniqi**. *“Viti 1990 dhe Shqipëria. Viti 1990 në VOA”*. ASA/IH, 2023, përgatitur dhe parathënie, fq. 710 (në proces shtypi).
4. **Beqir Meta, Hasan Bello dhe Afrim Krasniqi** kanë përgatitur dhe botuar *“Shteti dhe komunitetet fetare – dokumente historike, Vëll. II, 1951-1952”*, 666 faqe.
5. **Edmond Malaj** ka përgatitur për botim dhe redaktuar *“Skënderbeu në historiografinë gjermane” (2024)*
6. **Edmond Malaj** ka përkthyer e botuar më 2023 *“Historija e Popullit Shqiptar”* (Tit. o origj. Die Geschichte des Albanischen Volkes), me autor Paulin Margjokaj
7. **Edmond Malaj** ka përgatitur për botim nga doreshkrimi origjinalin që do botohet në gjuhën gjermane *“Die Geschichte des Albanischen Volkes”*, me autor Paulin Margjokaj.
6. **Eduart Caka**. Përgatitur albumin enciklopedik me titull *“Diaspora shqiptare ndër vite (Albanian Diaspora over the years)”*, sponsorizuar nga Agjencia Kombëtare e Diasporës dhe botuar nga Mediaprint.
8. **Ledia Dushku** ka përgatitur për botim dhe redaktuar *8 kumtesa që u paraqitën në konferencës “Rruga e shqiptarëve drejt pavarësisë dhe sfidat e procesit të shtetndërtimit”*. Botimi bëhet më 2024.
9. **Ledia Dushku** ka përgatitur për botim dhe redaktuar aktet e konferencës *“Krijimi i shtetit të pavarur shqiptar dhe roli i Austro-Hungarisë”*. Botimi është në proces.

10. **Marenglen Verli** ka përgatitur për botim dhe redaktuar *“Shqipëria në dokumentet austro-hungareze (1913)”*, vëll. II, III. Botuar gjatë 2023.

E. RECENSIONE DHE KRITIKË SHKENCORE

1. **Stafi kërkimor** i IH ka recensuar në total **35 artikuj** në revistat *“Studime Historike”*, *“Kosova”* dhe *“Albanian Studies”*, si dhe në revista shkencore jashtë vendit.
2. **Afrim Krasniqi** ka kryer recensionin për *Historinë e shqiptarëve gjatë shek. XX*, vëll.V.
3. **Beqir Meta ka kryer recensionin** për monografitë e Gjon Boriçit, *“Fillimet e marrëdhënieve politiko-ekonomike shqiptaro-kineze (1954-1960)”*.
4. **Gjon Boriçi** ka përgatitur një recension libri *“Romeo Gurakuqi, Shqipëria dhe Tokat e Lirë 1939-1946*, bot. II i plotësuar, Durrës, Botimet Jozef, 2023).
5. **Hamit Kaba** ka përgatitur një recension libri *“Etleva Smaçi, Shqipëria në Traktatin e Varshavës (1955-1968)*, (Tiranë: UET Press, 2023)
6. **Romeo Gurakuqi** ka përgatitur një recension, *“Jusuf Buxhovit, Maqedonia, nga lashtësia deri në ditët tona*, diskutim organizuar nga ASA prill 2023.
7. **Sonila Boçi** ka shkruar një recension libri: *Ardit Bido, Lufta për 20 përqindëshin: fluiditeti i identitetit, statistikat demokrafike dhe implikimet politike në Konispol dhe Himarë*, (Tiranë: Dudaj, 2023).
8. **Ylber Marku** ka kryer recensionin për librin me dokumente VOA dhe Shqipëria, 1990 edituar nga Afrim Krasniqi.

II. PJESËMARRJE NË VEPRIMTARI SHKENCORE

Gjatë vitit 2023, studiuesit e departamentit të Historisë Bashkëkohore kanë qenë kontributorë në një sërë aktiviteteve shkencore si brenda vendit, ashtu edhe në ato ndërkombëtare. Në mënyrë të përmbledhur, ata kanë marrë pjesë në **15 prezantime në aktivitete shkencore ndërkombëtare; 19 në konferenca dhe aktivitete kombëtare, 29 referime në konferenca shkencore në Kosovë/Maqedonia e Veriut/Mali i Zi.**

C. KONFERENCA DHE AKTIVITETE SHKENCORE NDËRKOMBËTARE

1. **Afrim Krasniqi.** *“A “proactive” small Albanian State in the Eastern Balkans: Albanian’s external positions and internal challenges since 2013”*, IMS/FSV, Charles University, Prague, February 17, 2023.
2. **Afrim Krasniqi.** *“A Century of Czech(oslovak)-Albanian Relations”*. Në Václav Havel Library and Charles University, Prague, February 16, 2023.

3. **Afrim Krasniqi.** *“Decriminalization process and election integrity: case of Albania”* në konferencën “Integrity of elections”, Co me Dorina Berdufi, organizuar nga EIP, Royal Military College of Canada / Queen’s University) dhe University of East Anglia, mbështetur nga Carter Center, IFES dhe International IDEA, 5-7 korrik 2023.
4. **Artan Hoxha.** *“A Microhistory of the 20th Century: Spatial Transformation, Social Engineering, and the Industrialization of the Albanian Countryside,”* mbajtur në konferencën ndërkombëtare “Winds of Change? Academic and Artistic Perspectives on Experiences of Change in Southeast Europe,” organizuar nga Südosteuropa Gesellschaft në Tützing, Gjermani, 3 tetor 2023.
5. **Artan Hoxha.** *“Sugarland: The Transformation of the Countryside in Communist Albania,”* leksion i paraqitur në ciklin e leksioneve “Balkanforschung an der ÖAÖ”, Akademia e Shkencave të Austrisë, Vienë, 5 dhjetor 2023.
6. **Artan Hoxha.** *“Transforming and Industrializing the Countryside: Contextualizing Communist Albania’s Land of Sugar Within the Framework of the 20th Century,”* leksion i hapur i mbajtur në Leibniz-Institut für Ost- und Südosteuropaforschung, Regensburg, Gjermani, 7 dhjetor 2023.
7. **Artan Hoxha.** *“The Power of Microhistory: Sëamp, Sugar, Communism, Environment,”* leksion mbajtur në Harriman Institute, Columbia University of New York, 5 prill 2023.
8. **Artan Hoxha.** *“The Red and the Black: Atheism, Religion, and Modernity in Communist Albania,”* mbajtur në konferencën ndërkombëtare “Communist Perspectives on Atheism in the 20th Century,” organizuar nga Centre d’étude sociales and religieuses, EHESS, Paris, 13 nëntor 2023.
9. **Eduart Caka.** *“Osmanlı Sınır Bölgelerinin Tarih Yazımında Seyahatnameler: Elbasan Şehri Örneğinde Batılı ve Doğulu Kaynakların Değerlendirilmesi (16.-17. Asırlar)* në Simpoziumin ndërkombëtar me temë: I. Uluslararası Evliya Çelebi Sempozyumu: Seyahat Tarihi ve Kültürü, İstanbul 5-7 Tetor 2023.
10. **Ledia Dushku.** *“The Prince of Albania Wilhelm von Wied and Romanian-Greek diplomatic relations (1913- 1914)”*, në konferencën shkencore ndërkombëtare “Greek-Romanian relations from the decline of the Ottoman Empire to the end of the Cold War era (1821-1989” organizuar nga The Department of Balkan Slavic and Oriental Studies (University of Macedonia), Faculty of History and Geography (Ştefan cel Mare University of Suceava), Balkan History Association, 22-24 nëntor 2023.
11. **Ledia Dushku.** *“World War I and its impact on political events in Albania: The case of Rebellion in Central Albania (1914-1915)”*, në Kongresi i Tretë i Studimeve Osmane organizuar nga nga Balkan Studies Foundation, Istanbul Medeniyet University, International Balkan University, 1-2 shtator 2023.
12. **Sali Kadria.** *“Marrëdhëniet shqiptaro-turke gjatë viteve 1920 – Faktorët nxitës dhe pengues”* në konferencën VII shkencore ndërkombëtare e Egjeut në fushën e shkencave sociale & humane, organizuar në Izmir/Turqi nga Instituti i Zhvillimit Ekonomik dhe Kërkimeve Sociale (IKSAD), 26-27 prill 2023.
13. **Sali Kadria.** *“Pavarësia e Shqipërisë. Çfarë rruge do të ndjekin shqiptarët? Diskursi nationalist pas shkëputjes së Shqipërisë nga Perandoria Osmane”*, në konferencën

- shkencore ndërkombëtare “Fqinji i ri – i vjetër: Republika e Turqisë dhe Ballkani”, organizuar në Athinë/Greqi nga Universiteti Panteion, 23-25 nëntor 2023.
14. **Ylber Marku.** Cikël dy ditor i seminareve pranë departamentit të historisë së Ludwig Maximilien Universitet (LMU). Ftuar nga Prof. Marie-Janine Calic, pranë departamentit të historisë së Universitetit Ludwig Maximilien për të marrë pjesë dhe diskutuar prezantimet e punimeve doktorale dhe një punim postdoktoral (artikull) pranë këtij departamenti të cilat kishin në fokus kryesisht periudhën e Luftës së Ftohtë në Europën Juglindore, 22-24 qershor 2023.
 15. **Ylber Marku.** Prezantim i projektit “Serving the Revolution: educational networks in communist Albania” në Universitetin Complutense Madrid. Konferencë ndërkombëtare me temë “Transnational Communism in Cold War Europe”, paneli “Communism in the Balkans”, 30 nëntor – 1 dhjetor 2023.

B. KONFERENCA SHKENCORE KOMBËTARE

1. **Ardian Muhaj.** *“Shkenat e identitetit ne Shqipëri ne epokën e globalizimit. Veçori, kufizime, keqkuptime, problematika”* në konferencën shkencore të organizuar nga Akademia e Shkencave te Shqipërisë dhe Universiteti "Fan Noli", Korçe, mbi letërsitë kombëtarë ne sistemin universitar, Tiranë, 14 nëntor 2023.
2. **Ardian Muhaj.** *“Synimet e politikës detare të Skënderbeut. Përpyekjet për afirmim politik në hapësirën adriatike”*, në konferencë shkencore Gjergj Kastrioti-Skënderbeu në botimet tona historike: *studime dhe sfida*, Prishtinë, 2 mars. 2023.
3. **Ardian Muhaj.** *“Terminologjia shkencore në historiografi. Mes traditës lokale dhe praktikës bashkëkohore ndërkombëtare”* në konferencën shkencore ndërkombëtare: *Terminologjia e fushave humane dhe pasqyrimi i saj në fjalorë*. Organizuar nga Universiteti i Tiranës dhe Akademia e Studimeve Albanologjike, 11 Maj, 2023, Tiranë.
4. **Ardian Muhaj.** *“Vendosja e perdes së hekurt për shqiptarët jashtë Republikës së Shqipërisë nga regjimi enverist. Pasojat negative dhe nevoja e kapërcimit të tyre”* në konferencën shkencore ndërkombëtare: *“Shqiptarët dhe Komunizmi”*, organizuar nga Instituti i Studimit të Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit, Tiranë dhe Instituti Sami Frashëri, Tiranë, 15-16 nëntor 2023.
5. **Artan Hoxha.** *“Asfiksimi i bashkësive fetare dhe rruga drejt vitit 1967: Një parahistori e shpalljes së ateizmit shtetëror në Shqipërinë komuniste”*, mbajtur në ciklin e leksioneve të hapura *“Në flakët e revolucionit: Perspektiva të reja mbi Revolucionin Ideologjik dhe Kulturor – drejt një qasje ndërdisiplinore”*, organizuar nga Instituti i Historisë dhe Instituti i Antropologjisë, Akademia e Studimeve Albanologjike, Tiranë, 17 nëntor 2023.
6. **Beqir Meta.** *“Perceptimet shqiptare ndaj Turqisë gjatë Luftës së Ftohtë”*, në Simpoziumin shkencor ndërkombëtar *“Marrëdhëniet shqiptaro-turke, e kaluara, e tashmja, e ardhmja”*, organizuar në Tiranë nga Fondacioni ALSAR, 15-16 nëntor 2023.

7. **Beqir Meta.** *"Pragmatizmi dhe realizmi i politikës së jashtme shqiptare përgjatë gjysmës së parë të shekullit XX"*, në konferencën shkencore "Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939", organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT), 14 dhjetor 2023.
8. **Edmond Malaj.** *"Historia e Provincës Françeskane Shqiptare nën dritën e hulumtimeve të Donat Kurtit"*, në konferencën shkencore, dhjetor 2023.
9. **Edmond Malaj.** *"Jeta dhe veprimtaria shkencore e Çabejt nën diktaturën komuniste"* në konferencën ndërkombëtare: "Prof. E. Çabej përmes letërkëmbimit me kolegë të gjuhës gjermane". Universiteti i Tiranës, Tiranë, 9 nëntor 2023.
10. **Edmond Malaj.** *"Kontributi i Peter Bartlit për historinë e Dioqezez të Shkodrës gjatë periudhës osmane"* në konferencën ndërkombëtare "Peter Bartl in Memoriam 1938-1922", 29 mars 2023.
11. **Edmond Malaj.** *"Monedha të Shkodrës të periudhës mesjetare"*, në konferencën "Mesjeta, pararendëse e një sistemi monetar të mirë organizuar" organizuar nga Banka e Shqipërisë, me 8 Mars 2023.
12. **Edon Qesari.** *"Koncensione dhe qytetërim: Interesimi amerikan për burimet e nëntokës shqiptare gjatë vitet 1920"*, në konferencën shkencore "Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939", organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT), 14 dhjetor 2023.
13. **Eduart Caka.** *"Marrëdhëniet shqiptaro-turke në dimensionin e ndërveprimit shkencor me përqendrim tek fusha e historisë"* në aktivitetin e organizuar me rastin e 100 Vjetorit të marrëdhënieve ndërmjet Shqipërisë dhe Turqisë, organizuar nga Akademia e Shkencave e Republikës së Shqipërisë në bashkëpunim me ambasadën turke, Tiranë 20 Dhjetor 2023.
14. **Erjon Papagjoni.** *"Periudha e Monarkisë. Shteti si garant i integritetit dhe specifikës kombëtare të komuniteteve fetare"*, në konferencën shkencore "Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939", organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT), 14 dhjetor 2023.
15. **Gjon Boriçi.** *"Filluskat" financiare dhe impakti i tyre në historinë mesjetare nga rënia e Romës deri në shek. XIX"*, në konferencën IV Shkencore Ndërkombëtare "Mesjeta, pararendëse e një sistemi monetar të mirëorganizuar", organizuar nga Muzeu i Bankës së Shqipërisë, Tiranë, 8 shkurt 2023.
16. **Ledia Dushku.** *"Inxhinieria e ndërtimit të shtetit kombëtar: Ideja e Institutit Albanologjik dhe Muzeut Etnografik"*, në konferencën shkencore "Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939", organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT), 14 dhjetor 2023.
17. **Sali Kadria.** *"Marrëdhëniet shqiptaro-turke në vitet 1931-1935"* në Simpoziumin shkencor ndërkombëtar "Marrëdhëniet shqiptaro-turke, e kaluara, e tashmja, e ardhmja", organizuar në Tiranë nga Fondacioni ALSAR, 15-16 nëntor 2023.
18. **Sali Kadria.** *"Përpyjekjet për riorganizimin e forcave të xhandarmërisë në vitet e para të Monarkisë Shqiptare"*, në konferencën shkencore "Shqipëria mes dy luftërave botërore:

- aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939”, organizuar nga Instituti i Historisë (ASA) dhe Fakulteti i Drejtësisë (UT), 14 dhjetor 2023.
19. **Ylber Marku.** *“Socializmi i zbatuar: revolucioni ideologjik dhe kulturor në Shqipëri dhe mësimet e nxjerra nga historia”*, e mbajtur si pjesë e një cikli prej 8 leksionesh të hapura nën titullin *“Në Flakë të Revolucionit 1960-1970”*, 15 nëntor 2023.

C) KONFERENCA NË KOSOVË, MAQEDONINË E VERIU DHE MALIN E ZI

1. **Beqir Meta.** *“Emigracioni shqiptar në Amerikë, një filiz i qytetërimit perëndimor në shoqërinë shqiptare”*, në konferencën shkencore ndërkombëtare *“Fenomeni i emigrimit në rajonin e Ballkanit”*, organizuar nga Instituti i Trashëgimisë Shpirtërore të Shqiptarëve në Shkup, 24 tetor 2023.
2. **Afrim Krasniqi.** *“Fuqitë e Mëdha dhe ndikimet në shtetformimin në Evropën Juglindore: rasti i Shqipërisë dhe praktikat krahasuese në Greqi dhe Bullgari”*, në konferencën *“Çështja shqiptare në Konferencën e Ambasadorëve në Londër (1912-1913)”*, organizuar nga Instituti i Historisë / Fakultetit Filozofik i UP, 26 tetor 2023.
3. **Afrim Krasniqi.** *“Pavarësia e Kosovës dhe ndikimin në raportet shtetërore me Shqipërinë”*, në konferencën *“Kosova 15 vjet pavarësi – sfidat dhe shtetndërtimi”*, organizuar nga Institutin Albanologjik, Institutin e Historisë Tiranë, Instituti i Historisë Prishtinë, 15.02.2023.
4. **Alvin Saraçi.** *“Skënderbeu sipas këndvështrimit venedikas duke u bazuar edhe tek burimet shqiptare’*, mbajtur në Tryezë përkujtimore dhe debatin në përvjetorin e Besëlidhjes me titull: *Gjergj Kastrioti-Skënderbeu në botimet tona historike: studime dhe sfida*. datë 2 mars 2023 pranë Institutit Albanologjik – Prishtinë.
5. **Ardian Muhaj.** *“Dinamika dhe sfidat e njohjes së Pavarësisë së Kosovës: pësia e historisë dhe roli e rëndësia e historianëve”* në konferencën shkencore: *Kosova 15 vjet pavarësi - sfidat dhe shtetndërtimi*, Instituti i Historisë së Kosovës dhe Instituti Albanologjik, Prishtinë, 15 shkurt 2023.
6. **Ardian Muhaj.** *“Dokumentimi i Krimeve të Luftës në Kosovë. Roli i Arkivave Shtetërore dhe i Institucioneve të Kujtesës në Ruajtjen e Dëshmive dhe Dokumenteve”*, në Konferencën VII Mbarëkombëtare e Arkivistikës, Manastir, 9-10 Qershor 2023.
7. **Ardian Muhaj.** *“Gratë shqiptare në krizën e refugjatëve nga Kosova në pranverë-verën e vitit 1999. Dëshmi, fakte e dokumente në përballje me harresën”*, në konferencën shkencore ndërkombëtare: *“Roli i grave në jetësimin e shtetit të Kosovës”* organizuar nga Instituti i Historisë, Prishtinë, Instituti i Historisë, Tiranë dhe Instituti Albanologjik, Prishtinë, 5 maj 2023.
8. **Ardian Muhaj.** *“Kriza humanitare në viset e pushtuara shqiptare gjatë Luftërave Ballkanike dhe Konferenca e Ambasadorëve e Londrës (1912-1913)”* në konferencën shkencore me rastin e 110 vjetorit të Konferencës së Ambasadorëve, organizuar nga Fakulteti Filozofik i Prishtinës dhe Instituti i Historisë (ASA), Tiranë, 26 tetor 2023.

9. **Beqir Meta.** *“Brishtësia e vendimeve të Konferencës së Ambasadorëve në Londër përgjatë shekullit XX”* në konferencën shkencore me rastin e 110 vjetorit të Konferencës së Ambasadorëve, organizuar nga Fakulteti Filozofik i Prishtinës dhe Instituti i Historisë (ASA), Tiranë, 26 tetor 2023.
10. **Beqir Meta.** *“Ferizaj përballë ripushtimit të Kosovës nga forcat komuniste jugosllave (vjeshtë 1944- verë 1945)”*, në konferenca shkencore “Ferizaj në rrjedhat e historisë”, organizuar nga Instituti i Historisë Prishtinë, mbajtur në Ferizaj, Kosovë, 9 qershor 2023.
11. **Beqir Meta.** *“Konferenca e Bujanit në kontekstin e rrymave politike shqiptare”*, konferencë shkencore “Konferenca e Bujanit-Retrospektiva dhe rezultatet historike”, organizuar nga Instituti i Historisë “Ali Hadri” në Prishtinë, 8 dhjetor 2023.
12. **Beqir Meta.** *“Ndikimi i vendimeve të Konferencës së Ambasadorëve në procesin e ndërtimit të shtetit shqiptar”* në konferencën shkencore “Konferenca e Ambasadorëve në Londër dhe shqiptarët”, organizuar nga Akademia e Shkencave dhe Arteve të Kosovës dhe Akademia e Shkencave të Shqipërisë, 13 tetor 2023.
13. **Beqir Meta.** *“Një vështrim krahasues mbi rrethanat kombëtare dhe ndërkombëtare të Pavarësisë së Shqipërisë dhe Kosovës”*, në Kosova-15 vjet, “Pavarësia, sfidat dhe shtetndërtimi”, organizuar nga Instituti i Historisë, Instituti Albanologjik dhe Fakulteti Filozofik në Universitetin e Prishtinës, 15 shkurt 2023.
14. **Beqir Meta.** *“Sfidat e forcave nacionaliste shqiptare në Shqipëri dhe Kosovë gjatë Luftës së II Botërore- një vështrim krahasues”* në konferencë shkencore “80 vjetori i Lidhjes së Dytë të Prizrenit”, organizuar nga Bashkia e Prizrenit, 16 shtator 2023.
15. **Edmond Malaj.** *“Kontributi i Peter Bartl-it për historinë e Kishës Katolike në trojet shqiptare gjatë periudhës osmane”* në konferencën “Albanologjia dje, sot dhe nesër” në Prishtinë, Qershor 2023.
16. **Edmond Malaj.** *“Le circostance politico-sociali della migrazione degli albanesi a Zara al epoca di Zmajevich”* në konferencën ndërkombëtare “Zmejevici. nadbiskupi. mecene. drustveno-politicki stratezi” Kotor, Mali i Zi, 17 nëntor 2023.
17. **Hamit Kaba.** *“Mesazhi i konferencës së Bujanit për bashkimin e Kosovës me Shqipërinë dhe politika e Aleatëve të Mëdhenj (1944-1946)”*, në: *Konferenca e Bujanit: Retrospektiva dhe Rezultatet Historike*, organizuar nga Institut i Historisë, Prishtinë, 8 dhjetor 2023.
18. **Hamit Kaba.** *“Politika amerikane ndaj Kosovës dhe Lidhja e Dytë e Prizrenit”*, në konferencë shkencore “80 vjetori i Lidhjes së Dytë të Prizrenit”, organizuar nga Bashkia e Prizrenit, 16 shtator 2023.
19. **Ledia Dushku.** *“Ferizaj në rrjedhën e zhvillimeve politike të vitit 1912”* në konferencën shkencore organizuar nga Universiteti i Prishtinës/Fakulteti Filozofik dhe Instituti i Historisë “Ali Hadri” në Prishtinë: *Ferizaj në rrjedhat e historisë*, 9 qershor 2023.
20. **Ledia Dushku.** *“Kontributi i profesor Shkëlzen Raçës në studimet shqiptare”* në konferencën shkencore organizuar nga Instituti Albanologjik/Prishtinë: *Albanologjia dje, sot dhe nesër*, 19-22 qershor 2023.
21. **Ledia Dushku.** *“Nga tryezat diplomatike të Londrës në terrenin shqiptar: pariteti austro-italian përkundrejt angazhimit kolektiv të Koncertit European (1912-1914)”* në konferencën shkencore me rastin e 110 vjetorit të Konferencës së Ambasadorëve,

- organizuar nga Fakulteti Filozofik i Prishtinës dhe Instituti i Historisë (ASA), Tiranë, 26 tetor 2023.
22. **Romeo Gurakuqi.** *“Imzot Lazer Mjeda në marrëdhëniet mes Kishës Katolike dhe shtetit shqiptar 1925-1935”*, organizuar nga ISTKSHM Shkup, 5 dhjetor 2023.
 23. **Romeo Gurakuqi.** *“Kryengritja e Malësisë së Madhe e vitit 1911, një nga ngjarjet më me rëndësi të historisë së re shqiptare dhe në veçanti, momenti më i dallueshëm i lëvizjes rilindëse”*, ligjëratë mbajtur në Tuz, Mali i Zi, 6 prill 2023.
 24. **Romeo Gurakuqi.** *“Mbi aktivitetin atdhetar, politik dhe publicistik të Ernest Koliqit”*, referat prezantuar në Universitetin e Gjilanit, Komuna e Vitisë, 25 shtator 2023.
 25. **Romeo Gurakuqi.** *“Roli i ekspertëve britanikë të çështjeve shqiptare në FO në vitet 1919-1921, në ripërcaktimin e qëndrimit politik të Londrës zyrtare ndaj statusit të shtetit dhe kufijve të Shqipërisë”* në konferencën e organizuar nga ASHSH dhe ASHK Prishtinë, 27 tetor 2023.
 26. **Romeo Gurakuqi.** *“Rruga e mundimshme për njohjen e pavarësisë së Kosovës, 1991-2010”*, në konferencën “15 vjet Pavarësi”, organizuar nga Fakulteti Filozofik dhe Instituti i Historisë, Prishtinë, shkurt 2023.
 27. **Romeo Gurakuqi.** *“Shqipëria në Konferencën e Ambasadorëve në Londër, nga autonomia në pavarësinë e plotë të gjysmës së trungut etnik”*, në konferencën shkencore me rastin e 110 vjetorit të Konferencës së Ambasadorëve, organizuar nga Fakulteti Filozofik i Prishtinës dhe Instituti i Historisë (ASA), Tiranë, 26 tetor 2023.
 28. **Sali Kadria.** *“Kryengritja shqiptare e vitit 1912 – Ferizaj një nyjë e rëndësishme lidhëse”*, në konferencën shkencore organizuar nga Universiteti i Prishtinës/Fakulteti Filozofik dhe Instituti i Historisë “Ali Hadri” në Prishtinë: *Ferizaj në rrjedhat e historisë*, 9 qershor 2023.
 29. **Sali Kadria.** *“Tensionet mes Rusisë dhe Austro-Hungarisë për kufijtë veriorë dhe verilindorë të Shqipërisë gjatë Konferencës së Ambasadorëve në Londër”*, në konferencën shkencore me rastin e 110 vjetorit të Konferencës së Ambasadorëve, organizuar nga Fakulteti Filozofik i Prishtinës dhe Instituti i Historisë (ASA), Tiranë, 26 tetor 2023.

III. BOTIME SHKENCORE

C. ARTIKUJ, KUMTESA DHE RECENSIONE NË REVISTA SHKENCORE

Revistat *Studime Historike*, *Albanian Studies* dhe revista të tjera brenda ASA-s

1. **Afrim Krasniqi.** *“Tri Dekada Pas: Një përmbledhje Tranzicioni për Shqipërinë”*. Studime Historike, nr. 1, 2022.
2. **Albana Mema.** *“Analizat e përfaqësuesve britanikë për sistemin politik në Shqipëri 1921-1924”*. Studime Historike, nr. 1, 2023.

3. **Alvin Saraçi.** *"Feja dhe atdheu në kuvendin e arbit: kontributi i papë Klementit XI, propagandës Fide dhe Vinçenc Zmajeviqit"*. *Studime Historike* nr. 2, 2022.
4. **Alvin Saraçi.** *"Skënderbeu sipas këndvështrimit venedikas duke u bazuar edhe tek burimet shqiptare"*, revista "Kosova", nr. 48, IH Prishtinë 2023.
5. **Ardian Muhaj.** *"Synimet e politikës detare të Skënderbeut. Përpyekjet për afirmim politik në hapësirën adriatike."*, revista "Kosova", IH Prishtinë 2023.
6. **Artan Hoxha.** *"Nga periferia në periferi: shpërbërja e Bashkimit Sovjetik dhe tranzicioni perandorak në Shqipëri e Ballkan"*, në revistën *Studime Historike*, nr. 1, 2023.
7. **Edmond Malaj.** *"Përpyekja e dytë e Balshës III gjatë viteve 1408-1421 për rivendosjen e sundimit të tij në Shkodër e rrethina"*, në: *Hylli i Dritës* 1, 2023.
8. **Edmond Malaj.** *"Përpyekjet e para të Balshës së III dhe të nënës së tij Helenës për marrjen e Shkodrës në fillim të Shekullit XV"*. Në: *"Studime Historike"* 1. 2023.
9. **Edmond Malaj.** *"Rrethanat politike-shoqërore të shpërnguljes së shqiptarëve në Zarë dhe krijimi i Kolonisë së Borgo Erizos"*. *"Studime Historike"* 2. 2023.
10. **Edmond Malaj.** *The first Efforts of Balsha III and his mother Helena to take Shkodra and surroundings at the beginning of the XV Century.* *Albanian Studies* 2, 2023.
11. **Eduart Caka.** *"The Making of a Bordering Town: The City of Elbasan during 15-16th Centuries"*, *Albanian Studies*, 2023.
12. **Eduart Caka.** *"Vakëfi i Sinan Pashës në Elbasan"*, *Studime Historike*, nr. 2, 2023.
13. **Erjon Papagjoni.** *"Viti 1967-Historia e një anarkie "të organizuar"*, *Studime Historike*, nr. 1, 2023.
14. **Gjon Boriçi.** *"Aspects of Albania's international relations in the Cold War era from the perspective of the British archives, 1955 - 1978"*, në: *Albanian Studies*, dhjetor nr. 2/2023.
15. **Gjon Boriçi.** *"The survival of the communist regime in Albania from the credits and loans coming from the countries of the Eastern bloc, 1945-1975"*, në: *Albanian Studies*, qershor nr. 1/2023.
16. **Gjon Boriçi,** *"The beginnings and the main problems of the communist regime establishment in Albania, 27 November 1944-October 1945"*, June-December 2023, 3-4, Center for Albanian Studies "Shejzat-Pleiades", Romë: 2023.
17. **Hamit Kaba.** *"Politika e Shteteve të Bashkuara të Amerikës ndaj Kosovës 1998 -1999"*, revista "Kosova", IH Prishtinë 2023.
18. **Hamit Kaba.** *"Tentativat e Britanisë së Madhe për të normalizuar marrëdhëniet me Shqipërinë në dekadat e fundit të shekullit XX"*, *Studime Historike*, nr. 1, 2023
19. **Ledia Dushku.** *"Qeveria e Përkohshme e Vlorës dhe laicizimi në fushën arsimore (një qasje analitike e fokusuar në zonën e Elbasanit)"*, June-December 2023, 3-4, Center for Albanian Studies "Shejzat-Pleiades", Romë: 2023.
20. **Romeo Gurakuqi.** *"Arkitektura e institucioneve shkencore në Shqipërinë e viteve 1940-1945: Instituti i Studimeve Shqiptare/Instituti Shqiptar për Studime dhe Arte"*, në: *Studime Historike*, nr. 3-4, 2022.
21. **Romeo Gurakuqi.** *"Dëshmi zyrtare britanike mbi tragjedinë e popullsisë shqiptare në Epirin e Jugut në vitet 1944-1945"*, June-December 2023, 3-4, Center for Albanian Studies "Shejzat-Pleiades", Romë: 2023.

22. **Sonila Boçi.** "Shqipëria dhe Italia nga përfundimi i Luftës së Dytë Botërore deri në vendosjen e marrëdhënieve diplomatike (1945-1949)", në: Studime Historik, 3-4/2022.
23. **Ylber Marku.** "Socializmi i Zbatuar: Revolucioni i deologjik në Shqipëri dhe mësimet e nxjerra nga historia", në: Studime për Artin, Vol. 21, No. 1, (tetor 2023): 35-82; gjithashtu versioni në anglisht në të njëjtën revistë: "Socialism in Action: Albania's Ideological and Cultural Revolution and Lessons from History", *Art Studies*, Vol. 21, No. 1, (October 2023). ISSN: 2309-5741.

REVISTA SHKENCORE NË GJUHË TË HUAJ

1. **Ardian Muhaj.** Review article për librin Nathalie Clayer, *Une histoire en travelling de l'Albanie (1920-1939)*. Avec, au-delà et en-deçà de l'état, Paris, Karthala, 2022, 490 pp. Në Hiperboreea, Penn State University Press, vol. 9/2, (2022).
2. **Artan Hoxha.** *Maria Falina. Religion and Politics in Interwar Yugoslavia: Serbian Nationalism and East Orthodox Christianity*. London-New York-Dublin: Bloomsbury, 2023, në: *Church History Journal*.
3. **Edmond Malaj.** "Cultural Relations between Albania and Hungary During and after the Communist Dictatorship. A Brief Introduction", në: *Foreign Policy Review*, Volume 15, 2022, f. 51-70 (publikuar në vitin shkurt 2023, Budapest, Hungari). ISSN 1588-7855 (Print). ISSN 2064-9428 (Online) DOI:<https://doi.org/10.47706/KKIFPR.2022.1.51-70>
4. Edmond Malaj. "Maestri e artigiani albanesi a Ragusa e in Dalmazia nel Medioevo". Botuar në: *Atti e Memorie della Società Dalmata di Storia Patria*. N. 12, 3a Serie (Vol. XLV), f. 7-33. (ISSN: 2281-6348)
5. **Edon Qesari.** *A dual perspective study: The Italian-Albanians' political activity in the focus of the relations between Vienna and Rome (1895-1897)*", *Hiperboreea*, Vol. 10, No 1 (June 2023), [Penn State University Press](https://www.pennstate.edu/pennstatepress/), 2023. ISSN 2688-8211; E-ISSN 2284-5666 (në bashkautorësi me Ledia Dushkun)
6. **Ledia Dushku.** "A dual perspective study: The Italian-Albanians' political activity in the focus of the relations between Vienna and Rome (1895-1897)", *Hiperboreea*, Vol. 10, No 1 (June 2023), Penn State University Press, 2023. ISSN 2688-8211; E-ISSN 2284-5666 (në bashkautorësi me Edon Qesarin)
7. **Ledia Dushku.** "Orphans no more!: The Young Turks' homogenizing policies, the Albanian reaction, and the Balkan Committee in London, 1910-1912", *Istrazivanja Journal of Historical Researches* 34 (2023), University of Novi Sad, December 2023, ISSN: 0350-2112, E-ISSN: 2406-1131.
8. **Ylber Marku.** "Training for the Revolution: Albania's Cold War Networks in Latin America", in: *Journal of Latin American Studies*, parashikohet të botohet gjatë vitit 2024.

PJESËMARRJE NË BOTIME EDITORIALE NDËRKOMBËTARE

1. **Afrim Krasniqi** – kryeredaktor *Studime Historike*, anëtar i *Albanian Studies, Kosova*.
2. **Beqir Meta** - anëtar i redaksisë *Studime Historike, Albanian Studies dhe Kosova*.
3. **Gjon Boriçi** – sekretar shkencor i revistës *Albanian Studies*
4. **Hamit Kaba** - anëtar i redaksisë *Studime Historike dhe Kosova*.
5. **Ledia Dushku** - anëtare e redaksisë *Studime historike dhe Albanian Studies*.
6. **Sali Kadria** - sekretar shkencor i revistës *Studime Historike*.
7. **Sonila Boçi** - anëtare e redaksisë *Studime historike dhe Albanian Studies*.

IV. PJESËMARRJE TË TJERA

1. **Afrim Krasniqi**. Drejtues i projektit “*Historia përmes dokumenteve: Fonde të reja për Shqipërinë, kërkim dhe promovim*”, miratuar nga Bordi i Administrimit të ASA 2023.
2. **Afrim Krasniqi**. *Country Expert for the Varieties of Democracy Project*, V-Dem Institute, Department of Political Science, University of Gothenburg (<https://www.v-dem.net/en/>)
3. **Afrim Krasniqi**. *Kapacitetet dhe mekanizmat raportues dhe kontrollues*. Westminster Foundation for Democracy, Tiranë, 2023, ISBN 9789928475633.
4. **Afrim Krasniqi**. *Anketim mbi sfidat e përfaqësimit politik në Shqipëri*: Bashkëautorë D. Bërdufi. ISP, Tiranë, 2023.
5. **Albana Mema**. Koordinatore e projektit “*Historia përmes dokumenteve: Fonde të reja për Shqipërinë, kërkim dhe promovim*”, miratuar nga Bordi i Administrimit të ASA 2023
6. **Ardian Muhaj**. “*Kairos*” i autorit bashkëkohor brazilian Vladimit Queiroz, përkthim nga portugalishtja me mbështetje nga Ministria e Kulturës së Brazilit.
7. **Ardian Muhaj**. Bashkautor në ekspozitën dhe katalogun *Il Ponte su Otranto*, organizuar nga Instituti Sami Frashëri, me mbështetjen e Commune di Pisa, me rastin e Ditëve të Kulturës Shqiptare në Pisa, Pisa, 1-2 maj 2023.
8. **Edmond Malaj**. *Ibrahim Manzour Efendi, Ali Pasha, tiran i Shqipërisë, Kujtime nga qeverisja e tij*. përkthimi nga gjermanishtja i librit.
9. **Edmond Malaj**. *Konstantin Jireçek, Rëndësia e Raguzës në Historinë tregtare të Mesjetës*, përkthimi nga gjermanishtja i librit.
10. **Gjon Boriçi**. Ka përkthyer në anglisht 6 artikuj shkencorë në numrat Qershor 1/2023 dhe Dhjetor 2/2023 të revistës "Albanian Studies".
11. **Ledia Dushku**. Drejtuese shkencore dhe organizimi i konferencës “*Shqipëria mes dy luftërave botërore: aspekte të politikës, të së drejtës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939*”, dhjetor 2023.

VIII. AVANCIM AKADEMIK I STAFIT

1. **Hasan Bello.** Ka marrë titullin akademik "**Profesor i asociuar**" me vendim nr. 160 të Komisionit të Promovimit të Titullit Akademik (KPPA) të Universitetit të Tiranës, shtator 2023.
2. **Gjon Boriçi.** Ka marrë titullin akademik "**Profesor i asociuar**" me vendim nr. 160 të Komisionit të Promovimit të Titullit Akademik (KPPA) të Universitetit të Tiranës, shtator 2023.
3. **Ledia Dushku** : Përgatitje dhe dorëzim i dosjes në Fakultetin e Historisë dhe Filologjisë, në kërkim të titullit akademik "Profesor" (brenda muajit dhjetor 2023).
4. **Sali Kadria:** Përgatitje dhe dorëzim i dosjes në Fakultetin e Historisë dhe Filologjisë, në kërkim të titullit akademik "Profesor i asociuar".

VI. ANGAZHIME DREJTUESE

1. **Afrim Krasniqi** – ka kryer detyrën e drejtorit të IH, anëtarit të Senatit të ASA dhe drejtuesit të Këshillit Shkencor të Institutit të Historisë
2. **Afrim Krasniqi, Ledia Dushku, Sali Kadriu.** Mendime lidhur me projektvendimin për gradat dhe titujt shkencorë drejtuar Konferencës së rektorëve.
3. **Albana Mema.** Anëtare e Këshillit të Etikës të Akademisë së Studimeve Albanologjike.
4. **Edmond Malaj** ka kryer detyrën e përgjegjës të Departamentit dhe anëtarit të Këshillit Shkencor të Institutit të Historisë.
5. **Hamit Kaba** ka kryer detyrën e anëtarit të Senatit Akademik të ASA-s dhe Këshillit Shkencor të Institutit të Historisë.
6. **Ledia Dushku** ka kryer detyrën e përgjegjëses të Departamentit dhe anëtares së Këshillit Shkencor të Institutit të Historisë.
7. **Ledia Dushku.** Pjesë e grupit të punës ngritur me urdhër të rektorit të ASA për përgatitjen e rregullores së botimeve të ASA.
8. **Romeo Gurakuqi, Ledia Dushku, Sali Kadriu dhe Afrim Krasniqi.** Vlerësime për projektvendimin "Për ngritjen dhe organizimin e njësisë të kërkim-studimit në shkencat albanologjike pranë Akademisë së Shkencave".
9. **Sonila Boçi** ka kryer detyrën e përgjegjës të Departamentit dhe anëtarit të Këshillit Shkencor të Institutit të Historisë.
10. **Ardian Muhaj** ka kryer detyrën e koordinаторit të bashkëpunimit me IH Kosovë.
11. **Ledia Dushku** dhe **Sali Kadria** kanë dhënë mendime, në lidhje me personalitetet historike shqiptare që do të duhet të përfshihen në tematikën e pullave postare (2025) në përgjigje të kërkesës së Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë.

E. PUNA E KRYER NGA STAFI MBËSHTETËS

1. **Mimoza Konomi** ka kryer konfrontim, korrektim, redaktimi gjuhësor të të gjitha botimeve dhe akteve të konferencave të organizuar nga Instituti i Historisë, si edhe të revistës Studime Historike, etj.
2. **Ornela Haka** ka ushtruar përgjegjësitë e koordinimit teknik të protokollit, mbledhjeve dhe aktiviteteve në IH, si dhe hedhje në word të dokumenteve në kuadër të projektit shkencor të IH, për periudhën 1989-1990, etj.
3. **Mirela Mihali** ka kryer administrimin e arkivit shkencor të Institutit, faqosjen e disa botimeve të IH, redaktimin dhe ndjekjen teknike të vëllimeve mbi historinë e Shqipërisë, etj.

KONKLUZIONE

Stafi i Institutit të Historisë i ka përmbushur detyrimet kontraktore profesionale të vitit 2023, sipas parashikimeve dhe planeve vjetore të punës.

Të gjithë studiuesit janë përfshirë në projekte kërkimore jashtë planit vjetor të punës, duke zgjeruar kontributin e tyre shkencor në pjesëmarrje e referime në projekte shkencore ose në konferenca e simpoziume shkencore brenda dhe jashtë vendit.

Gjatë 2023 u mbyll projekti kryesor mbi shkrimin e Historisë së shqiptarëve gjatë shekullit XX, si dhe aktualisht, projekti më i rëndësishëm mbetet “Historia e Shqipërisë” që po hartohet në ASH, ku bëjnë pjesë edhe disa studiues të stafit të IH.

SUKSESI KRYESOR I IH GJATË 2023 ISHTE NË GJASHTË DREJTIME:

- *Mundësia që iu dha pjesës më të madhe të studiuesve për fonde kërkimore jashtë vendit*
- *Informimi cilësor i aktivitetit publik të studiuesve dhe kërkuesve shkencorë në media,*
- *zgjerimi i bashkëpunimit me studiues dhe institucione jashtë vendit,*
- *krijimi i faqes online për “Studime Historike”,*
- *promovimi i qasjes shkencore multidisiplinore (konferenca shkencore me Fakultetin e Drejtësisë apo projekti i leksioneve të hapura me IAKSA),*
- *si dhe disa risi të sjella nga stafi i ri i kontraktuar vitet e fundit përmes leksioneve të hapura dhe debatit shkencor.*

Nga ana tjetër, gjatë vitit 2023 aktiviteti ynë ndeshi **edhe në pengesa dhe problematike**, shumica në kuadër të funksionimit institucional të Akademisë së Studimeve Albanologjike (ASA), si dhe impaktit të VKM 338/2023 për shkrirjen e ASA. Më kryesoret ishin:

- *Mungesa e një politike efektive të botimit, promovimit dhe shpërndarjes së librit shkencor nga ana e ASA,*
- *Pengesat e krijuara nga Bordi i Administrimit dhe Rektorati për promovimin e librave dhe botimeve tona cilësore jashtë vendit, si dhe për lehtësimin e barrës financiare për lexuesit e interesuar brenda vendit,*
- *Koha efektive e konsumuar me mbledhje, opinione, konsultime për zgjidhje institucionale të mosmarrëveshjeve brenda ASA dhe më pas midis ASA dhe MASR/ASH.*

KALENDARI SHKENCOR I INSTITUTIT PËR VITIN 2024

A. PROJEKTE DHE ANGAZHIME INDIVIDUALE

1. Studimet e thelluara shkencore për jetësimin e monografive, sipas kontratës.
2. Angazhimi në projektin “Historia përmes dokumenteve”, II, 2024
3. Angazhimi për punime dhe recensë në revistën “Studime Historike”
4. Angazhimi në projekte individuale shkencore dhe kërkimore

B. PROJEKTE KOLEKTIVE

1. Prill 2024. Konferencë shkencore në bashkëpunim me Instituti i Historisë Prishtinë.
Kultura qytetare mesjetare në hapësirat shqiptare
2. Qershor 2024. Konferencë shkencore në bashkëpunim me Instituti i Historisë Prishtinë.
Mbi 25-vjetorin e Çlirimit të Kosovës
3. Konferencë shkencore ndërkombëtare në bashkëpunim me *Comité International des Études Pré-Ottomanes et Ottomanes* (International Committee for Pre-Ottoman and Ottoman Studies), Tiranë, 2024.
4. Korrik 2024. Konferencë shkencore në bashkëpunim me Instituti i Historisë Prishtinë. **Mbi 110-vjetori i Luftës së Parë Botërore**
5. Nëntor 2024. Konferencë shkencore “**Antifashistët e Luftës së Dytë Botërore përballë diktaturës së proletariatit**” në bashkëpunim me AIDSSH.
6. Qershor 2024. Konferencë shkencore **mbi 100 vjetorin e ngjarjeve të qershorit 1924.**
7. Angazhimi i disa studiuesve në projektin “**Historia e Shqipërisë**”, ASH.
8. Angazhimi i disa studiuesve në projektin “**Historia e Kosovës**”, IH Kosovë.
9. Angazhimi i disa studiuesve në projektin “**Shteti dhe komunitetet fetare**”, IH Tiranë.
10. Përgatitje dhe redaktim shkencor i vëllimit III me dokumente, **Shteti dhe komunitetet fetare III**, Beqir Meta, Hasan Bello dhe Afrim Krasniqi.

C. BOTIME TË PRITSHME 2024

1. Monografi: **“Skënderbeu në historiografinë gjermane”**, me autor Edmond Malaj,
2. Monografi: **“Minoritetet dhe ndërtimi kombëtar në Shqipëri 1925-1939”**, me autor Beqir Meta.
3. Monografi **“Vendosja e regjimit komunist në Shqipëri 1944-1949”**, me autor Gjon Boriçi.
4. **“Shqipëria dhe Kosova në fokusin e një studiuesi (1945-1999)”**, përmbledhje, Hamit Kaba.
5. **“Marrëdhëniet midis Shqipërisë dhe UK gjatë një shekulli”** (editor Afrim Krasniqi).
6. **“Rruga e shqiptarëve drejt pavarësisë dhe sfidat e procesit të shtetndërtimit”** (editorë Ledia Dushku, Sonila Boçi).
7. **“Shqipëria mes dy Luftërave Botërore: Aspekte të politikës, shoqërisë dhe kulturës shqiptare në vitet 1925-1939”** (Sali Kadria, Edon Qesari).
8. Fevzi Çakmak, **“Si u humb Rumelia Perëndimore dhe fronti perëndimor gjatë Luftës Ballkanike”** (konfrontim me origjinalin, Ledia Dushku, Eduart Caka). Material nga arkivi i Institutit të Historisë.
9. **VOA dhe Shqipëria 1989**, vëllimi II me dokumente, editor Afrim Krasniqi.
10. **Shqipëria politike 1987-1991**, vëllimi I me dokumente, editor Afrim Krasniqi.
11. Studimi **“Shqipëria në vitin 1915”**, autor Romeo Gurakuqi.
12. **“Shteti dhe komunitetet fetare”**, vëllimi III, në bashkëpunim me KAS, përgatitja nga Beqir Meta, Afrim Krasniqi, Hasan Bello.
13. **Peter Bartl, “Studime dhe materiale për historinë e Shqipërisë”**, përgatitja nga Edmond Malaj në bashkëpunim me A. Ramaj, Albanisches Institut, Zvicër.

TË DHËNA PËR INSTITUTIN E HISTORISË

Stafi i Institutit të Historisë përbëhet nga dy akademikë, nga 9 (nëntë) kategoria profesorë, 9 (nëntë) doktorë shkencash dhe 3 ndihmës shkencorë të aktivitetit studimor dhe botues.

	EMRAT E STUDIUESVE	DEPARTAMENTET / ANGAZHIMI
1.	Prof. Dr. Afrim Krasniqi	Drejtor i IH, Dep. Historisë Bashkëkohore
2.	Prof. Asoc. Dr. Sonila Boçi	Shefe e Dep. Historisë Bashkëkohore
3.	Prof. Asoc. Dr. Ledia Dushku	Shefe e Dep. i Pavarësisë / konsolidimit të shtetit
4.	Prof. Asoc. Dr. Edmond Malaj	Shef i Dep . i Mesjetës dhe Rilindjes
5.	Akademik Prof. Dr. Beqir Meta	Dep. i Pavarësisë dhe konsolidimit të shtetit
6.	Prof. Dr. Hamit Kaba	Dep. Historisë Bashkëkohore
7.	Prof. Dr. Romeo Gurakuqi	Dep. Historisë Bashkëkohore
8.	Prof. Asoc. Dr. Gjon Boriçi	Dep. Historisë Bashkëkohore
9.	Prof. Asoc. Dr. Hasan Bello	Dep . i Mesjetës dhe Rilindjes
10.	Dr. Albana Mema	Dep. i Pavarësisë dhe konsolidimit të shtetit
11.	Dr. Alvin Saraçi	Dep . i Mesjetës dhe Rilindjes
12.	Dr. Ardian Muhaj	Dep . i Mesjetës dhe Rilindjes
13.	Dr. Artan R. Hoxha	Dep. Historisë Bashkëkohore
14.	Dr. Edon Qesari	Dep. i Pavarësisë dhe konsolidimit të shtetit
15.	Dr. Eduart Caka	Dep . i Mesjetës dhe Rilindjes
16.	Dr. Ylber Marku	Dep. Historisë Bashkëkohore
17.	Dr. Sali Kadria	Dep. i Pavarësisë dhe konsolidimit të shtetit
18.	Dr. Erjon Papagjoni	Dep. i Pavarësisë dhe konsolidimit të shtetit
19.	Mimoza Konomi	Ndihmes shkencor, Redaktore
20.	Mirela Mihali	Ndihmes shkencor, Arkivi / redaksia
21.	Ornela Haka	Ndihmes shkencor, Koordinimi teknik